

PREMIE, prémie, m. ell. **PREMIUM**, prémium, n. 3. pl. *premier*. 1) Belöning, pris. — 2) Försäkringsafgift. — 3) Bivinst i lotterispel och flera dylika spel.

PREMIELÄRFT, premiälärft, n. 3. En sort ganska fint lärf, så kalladt, emedan för tillverkning deraf premium utbetalas af allmänna medel.

PREMISS, -i'ss, m. 3. (log.) Försats i en slutledning.

PREMIUM, se *Premie*.

PRENT, **PRENTA**, se *Pränt*, *Pränta*.

PRENUMERANT, --- ännu, m. 3. En, som prenumererar.

PRENUMERATION, --- tshón, f. 3. 1) Betalning på förhand. Jfr. *Prenumerera*. — 2) Penningar, sålunda erlagda. — *Ss. P-safgift, -spenningar, -spris, -ssedel*.

PRENUMERERA, v. n. 1. På förhand erlagga betalningen för något. Säges isynn. i fråga om utkommande böcker och tidningar. *P. på en tidning*.

PREPARAT, n. 3. För visst ändamål på särskilt sätt tillredd sak. *Kemiskt p.*, tillredd blandning af flera ämnen för en kemisk operation. *Anatomiskt p.*, afsöndrad del af en mennisko- eller djur kropp, så beredd, att den kan förvaras.

PREPARERA, v. a. 1. Tillreda. — *Preparerande*, n. 4. o. *Preparering*, f. 2.

PREPONDERANS, prepånnderångs, f. 3. Öfvervigt.

PROPOSITION, --- tshón, f. 3. (gram.) Partikel, som sättes framför ett nomen eller pronomen, för att bestämma dess förhållande till andra ord i satsen. Föresättningsord. Biord för sakord.

PREROGATIV, --- i'v, n. 3. Företrädesrätt.

PRESBYTERIANER, prässbyterián'r, 3. pl. (af lat. *Presbyter*, prest) Protestanter i England, hvilka icke erkänna biskopsstyrelse i församlingen.

PRESENTNING, prä'ssänning, m. 2. (tyskt ord; skepp.) Målad eller tjärad segelduk, som lägges öfver varor eller luckor, till skydd för väta.

PRESENTCE, presá'ngs, f. 3. (fr.) Närvaro.

PRESENTENS, presá'ngs, n. pl. presentia ell. presentier (presá'nnu'siär) (gram.) Tempus, som utmärker, att något nu sker.

PRESENT, presá'ntt ell. presá'nggt, m. 3. (fr.) Skänk, gåfva.

PRESENTABEL, presá'nttáb'l, a. 2. Som kan presenteras; hygglig till utseende.

PRESENTATION, presá'nttatschón, f. 3. 1) Företeende, uppvisande. — 2) En persons föreställande för en annan.

PRESENTATUM, presá'nttátumm, n. pl. — *tata*. Påskrift, att en handling blifvit förevist.

PRESENTERA, presá'nttéra o. presá'nggtéra, v. a. 1. 1) Framvisa, framte, uppvisa. — 2) Framräcka, bjuda. — 3) Föreställa en person för en annan. — *P. sig, v. r. 1*) Framställa sig, förete sig, visa sig. — 2) (om sak) Taga sig väl eller illa ut. *Slottet p-r sig vackert på afstånd*. — *Presenterande*, n. 4. o. *Presentering*, f. 2.

PRESENTERTALLRIK, presá'nttértállrick, m. 2. Tallrik, som brukas att derpå bjuda konfekt, vin o. d.

PRESERVATIV, presá'rrvatí'v, n. 3. o. 5. Förvaringsmedel, skyddsmedel. [— tif.]

PRESERVERA, presá'rrvéra, v. a. 1. Förvara, skydda.

PRESES, présáss, m. 1) Ordförande i en vätt. — 2) Den, som utgifvit teserna vid en dis-

putation och försvarar dem mot opponenterna, med rättighet att intaga katedern.

PRESIDENT, -- ä'ntt, m. 3. Ordförande i öfverrätt eller kollegium. — *Ss. P-sembeta, -svärdighet*.

PRESIDENTSKA, f. 1. En presidents fru eller enka.

PRESIDENTSKAP, n. 3. En presidents embete, värdighet.

PRESIDERA, v. n. 1. 1) Sitta främst, föra ordet. — 2) Från katedern försvara teserna vid en disputation.

PRESIDIUM, presi'diumm, n. pl. — *dia*. (lat.) Ordförandeskap.

PRESKRIPTION, preskriptschón, f. 3. (jur.) Viss föreskrifven tid, inom hvilken ett åtal bör ske eller ett anspråk göras gällande; äfv. fördel, som genom uraktlåtenhet häraf, tillskyndas någon. [— scription.]

PRESS, m. 2. 1) Maskin, hvarmedelst en fortvarande stark tryckning på ett föremål frambringas. Är af många olika slag, såsom: Skruf-, Kil-, Cylinder-, Bok-, Kläd-, Vin-, Oljepress, m. fl. *Lägga något i p. Taga en bok ur p-en*. — 2) a) Se *Tryckpress*. *Ett boktryckeri med tio p-ar. Lägga en bok under p-en*, börja dess tryckning. *En bok, som lemnat p-en*, blifvit utgifven af trycket. — b) (fig.) Böckers och skrifters utgifvande af trycket. *P-ens frihet, sjelfsväld*. — 3) Den pressning, som något genom press fått. *Taga p-en ur kläde*. [Präss.]

PRESSA, v. a. 1. 1) (i allm.) Hårdt trycka. — 2) Hårdt trycka något medelst press, för att derur afskilja saft, must, o. s. v. *P. frukt, vindrufrvor*. — 3) Medelst press afskilja saft o. s. v. ur något. *P. vin, olja*. — 4) Medelst press hoptrycka ett föremål, gifva det någon viss beredning. *P. kläde, linne. P. ihop*, genom pressning hoptrycka. — 5) Se *Persa*. — 6) (sjöt.) *P. matroser*, tvinga folk att taga tjänst å örlogsfartyg. *P. segel*, tillsätta alla segel, som fartyget kan tåla. — 7) (fig.) Plåga, förtrycka. *P. af, út, se Appressa, Utpressa*. — *Pressande*, n. 4. [Prässa.]

PRESSANT, prä'sá'nggt, a. 1. (fr.) Brådkande, trängande.

PRESSARE, m. 3. 1) En, som pressar. — 2) (sjöt.) *P.* kallas äfv. beväpnade män, som sändas i land eller om bord på handelsfartyg, för att pressa (bem. 6) matroser. [Präss—.]

PRESSBOM, m. 2. pl. — *bommar*. Stång, hvarmed en press omrides. [Präss—.]

PRESSBRÅDE, n. 4. *P-n* kallas de bräden, som vid klädespressning läggas emellan klädet.

PRESSBÄNGEL, m. 2. pl. — *bänglar*. Stark jernstång på en tryckpress, hvarmed vid tryckning tryckaren drager åt, så att formen aftryckes.

PRESSBÄNK, m. 2. Ett slags bänk, hvarpå vid ett bomullspinneri bomullsfiltén starkt sammanpressas.

PRESSDUK, m. 2. Duk, hvori något, som skall pressas, t. ex. frö, inlägges.

PRESSFRIHET, f. 3. Se *Tryckfrihet*.

PRESSGLANS, m. sing. Glans, åstadkommen genom pressning.

PRESSHUS, n. 3. Särskilt hus, der pressning verkställes.

PRESSJERN, se *Persjern*.

PRESSJÄST, m. sing. Jäst i torr form, som beredes genom pressning.

PRESSKAR, n. 3. Kar, hvori något pressas, t. ex. drufvor.